

השלג, הברד והרוח

השבוע נלמד על הברד, השלג והרוח ונמשיך להתפלל ולבקש שגם בימים של סערה ורוח יהיה הגשם לברכה ולא לקללה.

כפתיחה לנושא נשאל את הילדים על חוויות מהימים הגשומים והרוחות החזקות שהיו בשבוע שעבר. האם הרגשתם ברוח? איך מרגישים את הרוח? מה הרוח עושה?

פעילות להמחשה

נוציא רוח מהפה פוּוּוּ ננשוף על יד ימין ננשוף על יד שמאל. איזה רוח יוצאת לנו מהפה, קרה או חמה? כשקר בחוץ ואנחנו נושמים הרוח שיוצאת לנו מהפה היא חמה ואז נראה אדים יוצאים מהפה. כשיש לנו חום, כשאנחנו לא מרגישים טוב, אמא שמה לנו יד על המצח ומדחום בפה. אם ננסה להרגיש את הרוח שיוצאת מהפה היא תהיה חמה מאוד בגלל שהגוף שלנו מאוד חם. אפשר לחלק לילדים סרטי קרפ קצרים כל אחד מחזיק ביד סרט קרפ ונושף עליו רוח. מתרגלים: **נשיפה חזקה** - רוח חזקה - הקרפ מתנועע מהר, **נשיפה חלשה** - הרוח חלשה - הקרפ מתנועע לאט. גם בעולם יש רוחות חלשות ונעימות, יש רוחות חזקות מאוד ויש רוחות סערה שיכולות להרוס ערים שלמות. בשביל מה ה' ברא לנו את הרוח? יש תועלת ברוח. מה הרוח עוזרת לנו? הרוח מביאה את העננים וכשנאספים הרבה עננים יורד גשם. הרוח מייבשת את הכביסה. אמא תולה כביסה במרפסת, כשיש רוח בחוץ הכביסה תתייבש יותר מהר. הרוח גם מפזרת את האבקנים שבפרח, האבקנים הם הזרעים והם עפים ונופלים על האדמה בכל מיני מקומות וכך צומחים שוב המון פרחים. אבל הרוח גם יכולה לקלקל ולהרוס. רוח חלשה מעיפה את הכיפה, את הכובע של אבא. ורוח חזקה מעיפה עצים גות של בתים ויכולה גם לשבור ולהרוס. יש גם רוחות סערה: הוריקן וטורנדו שיכולות להרוס ערים שלמות. ה' ברא את הרוח לכל רוח יש תפקיד בעולם לעזור או להרוס.

סיפור ברצף:

(מצורף דמות, עץ, עלה, ותולעת להמחשת הסיפור)
פעם היה איש צדיק שראה עלה קטן נופל מהעץ. שואל את העלה, מדוע נפלת מהעץ? ענה העלה: הענף התנדנד ואני נפלתי על הארץ. שאל הצדיק את הענף, מדוע אתה מתנדנד ומפיל את העלה על הארץ? ענה הענף: הרוח עלי נשבה ואת העלה היא סחבה. שאל הצדיק את הרוח מדוע נשבת על הענף שהפיל את העלה? ענתה הרוח - המלאך שלי עלי ציווה לפתוח בנשיבה. שאל הצדיק את המלאך מדוע אמרת לרוח לנשוב? ענה המלאך - בורא העולם עלי ציווה להגיד לרוח שתפתח בנשיבה. שאל הצדיק את בורא העולם מדוע ציווית על הרוח לנשוב? בורא העולם ענה לצדיק הרם את העלה ותראה מה ששם תגלה.

מתחת לעלה שוכבת תולעת קטנה, חם היה לה וביקשה ממני בורא עולם שלח לי מעט צל.
מיד אמרתי למלאך שישלח את הרוח והיא הניעה את הענף והוא הפיל את העלה על התולעת הקטנה.

פעילות של משחק ויצירה

אפשר לתת לילדים לצייר את הסיפור לפי סדר האירועים. מה קרה לפני ומה אחרי.
אפשר ליצור עם הילדים את העץ עומד (למשל עם גליל נייר), מכינים עלה (מקרפ ירוק, או עלה אמיתי מהחצר) ותולעת (מפלסטילינה). מצרפים את דמות הצדיק (מצורף בקטן) ונותנים לילדים להמחיש את הסיפור בבית.

השלג והברד ומצבי צבירה במים

סיפור

מי רוקן את הדליים - חפץ חיים ושואב המים

לפני הרבה שנים לא היו לאנשים ברזים בבתים. הם היו שואבים את המים מהבאר שבחצר, ממלאים כד גדול ומשתמשים במים לשתייה, רחצה וניקיון. לא כל אחד היה שואב מים בשביל עצמו כי היתה זו מלאכה קשה ומפרכת. בכל עיירה היה שואב מים שהתפקיד שלו היה לשאוב מים מהבאר בדליים ולחלק לאנשי העיירה.
בשעת ערב מאוחרת, ילדי העיירה השובבים רצו לצחוק על שואב המים אך לא התכוונו לצערו... הם מילאו את הדליים במים עד למעלה והלכו לביתם צוחקים על שואב המים התמים שיבוא מחר לעבודה וימצא בדליים קרח. וכדי לשאוב מים יצטרך לשבור את הקרח בגרזן....
רק ילד אחד לא השתתף בתעלול. היה זה ישראל מאיר הכהן שנודע לימים כ"חפץ חיים" ישראל מאיר הרחמן בן התשע המתין עד שאחרון השובבים נרדם בביתו ויצא בקור ובשלג לרוקן את דליי המים כדי שהשואב המסכן לא יצטער.. וילדי העיירה לא ידעו ולא הבינו איך התעלול שלהם לא מצליח!!

ניסוי מצבי צבירה

מדוע קפאו המים בדליים?
כאשר קר מאוד בחוץ פחות מ-0 מעלות כל המים קופאים.
כאשר קר מאוד פחות מ-0 מעלות גם הגשם קופא והופך לשלג.
אך כאשר מקרבים את הקרח או השלג למקום חם יותר הוא נמס והופך שוב למים מתי משתמשים בקרח?
במקפאי, כשרוצים לקרר מים או מאכלים. במקפאי -המאכלים קופאים ונשמרים טריים וטובים לזמן רב.
לפעמים שמים קרח על מכה כואבת כדי להרגיע את הכאב
נביא לגן קוביות קרח ונמיס אותם על ידי שנקרב אותם למקום חם.

שיר הברד

מוישי עמד ליד החלון כשהערב ירד
פתאום הרעים רעם והחל לרדת ברד
הוא אסף הברד לכלי מיוחד
אבל היה לו מאוד קר ביד
מיהר להתחמם- ליד התנור עמד
אבל הברד- נמס מיד!!

מקומות קרים ומקומות חמים

העולם העגול שלנו מתחמם על ידי השמש.

מקומות שהשמש קרובה אליהם היא מחממת אותם וחם שם כל הזמן

מקומות שהשמש רחוקה מהם (בקצוות הכדור, ניתן להדגים לילדים באמצעות כדור משחק) קר שם מאוד ואפילו קפוא. יש מקום שקוראים לו הקוטב הצפוני. שם קפוא כל השנה. אין שם שמש, אין שם צמחיה הכל לבן. וקר מאוד מאוד בררר. גרים שם אנשים שנקראים אסקימוסים. הם לובשים בגדים מפרווה חמה, הם גרים בבתים שעשויים מקרח. יש להם מזחלות שהם כמו מכוניות שמחליקות על השלג. וכשהם רוצים לאחל "שלום" אחד לשני הם נוגעים באף אחד של השני.

במקום אחר בעולם שקוראים לו מדבר סהרה חם מאוד מאוד. גרים שם אנשים שקוראים להם בדואים. הם גרים באוהלים. מתרחצים רק בקצות האצבעות כי אין שם בכלל מים. והם נוסעים במדבר על גמלים.

משחק חם קר

מחלקים את הגן ל-2 חלקים חם-קר.

אחרי שסיפרנו לילדים מה יש במקומות קרים ומה במקומות חמים אפשר להכריז:

גמלים, מזחלות, אסקימוסים, בדואים, קרח, מים וכו' והילדים קופצים מצד חם לצד קר בהתאמה. אפשר גם לשלב בגדי חורף וקיץ: מעיל, מטריה, סנדלים, כובע שמש...

יצירה מסכמת

לסיכום הנושא אפשר להכין ביצירה בובת שלג מניירות קרפ לבנים או צמר לבן. להכין אף מפלסטלינה בצורת גזר ולצייר לה מטאטא.

חורף נעים ומבורך!!

משחקים מצורפים:

מיון בגדי חורף וקיץ (גילאי 3)

מניחים את 2 הארונות במרכז השולחן. בכל תור מוציאים כרטיס ובודקים אם הפריט מתאים לקיץ- נכניס לארון הצהוב ואם לחורף- נכניס לארון הכחול.

כדאי להוסיף בקרה אם מיינו נכון: מדביקים מאחורי כל כרטיס מדבקה: כרטיס עם פריט חורפי- מדבקה כחולה, כרטיס עם פריט קיצי מדבקה צהובה. בסיום המשחק, הופכים את כל הכרטיסים ובודקים אם בכל הכרטיסים אכן המדבקה שלהם תואמת את צבע הארון...

זיהוי אותיות (גילאי 4)

מניחים את הענן והשלולית במרכז השולחן. בכל תור ילד מוציא טיפה ובודק. אם האות שעליה- נכונה (לא הפוכה ולא מעוותת) שמים אותה בתוך הענן ואם היא לא נכונה- מכניסים לשלולית.

בונים בובת שלג

משחק תחרותי ל-2 משתתפים. הכנת המשחק: גוזרים את כל הפריטים (רצוי להעביר בלימנציה).

מניחים את כל הפריטים על השולחן בצורה גלויה. כל משתתף מקבל לוח עם בסיס של בובת שלג.

בכל תור, מוציאים כרטיס ו-2 השחקנים מנסים לבנות את הבובה בדיוק לפי התבנית שעל הכרטיס.

המשתתף שסיים ראשון לבנות את הבובה- מקבל את הכרטיס.

המנצח- מי שאסף הכי הרבה כרטיסים... (שימו לב, הפריטים מבלבלים, צבע הכפתורים, סוג המטאטא, הכובע...)